

การศึกษาปริมาณของโครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม
(+คำนาม)” ที่มีคำกริยาวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายในภาษาจีนสมัยใหม่
现代汉语副词修饰“数量(+名)”结构的量考察
A Study of quantity of “numeral+quantifier(+ noun)”
structure be modified by Adverbs in Modern Chinese

จิตติวรรณ ชีววิภาส¹

บทคัดย่อ: นักวิชาการไวยากรณ์จีนที่วิจัยโครงสร้าง “คำบอกจำนวน + คำลักษณนาม (+ คำนาม)” นับวันยิ่งมากขึ้น แต่ละท่านเน้นการวิจัยในมุมที่ต่างกัน บทความฉบับนี้ เน้นการศึกษาปริมาณของคำกริยาวิเศษณ์สามประเภทที่ทำหน้าที่ขยายใน โครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)” คำกริยาวิเศษณ์สามประเภtnี้ ได้แก่ (1) คำกริยาวิเศษณ์แสดงขอบเขต “只” “就” “才” (2) คำกริยาวิเศษณ์แสดงการซ้ำ “再” และ “又” (3) คำกริยาวิเศษณ์แสดงเวลา “已经” จากการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก ผู้เขียนพบว่า คำกริยาวิเศษณ์ “只” “就” “才” “又” และ “已经” ทำหน้าที่ขยายโครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)” สามารถแสดงถึงปริมาณอติวิสัย ส่วนคำกริยาวิเศษณ์ “再” เมื่อทำหน้าที่ขยายโครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)” สามารถแสดงถึงปริมาณกาววิสัย

¹ จิตติวรรณ ชีววิภาส นักศึกษาปริญญาเอก คณะการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ สาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์

ประยุกต์ มหาวิทยาลัยคุตสตรเซียงไฮ้ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

徐菊容，中国上海师范大学、对外汉语学院、语言学及应用语言学专业博士研究生

Thitiwan Cheewawiphas, Ph.D student majoring in Linguistics and Applied Linguistics , International College of Chinese Studies , Shanghai Normal University, China

คำสำคัญ : คำกริยาวิเศษณ์ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+ คำนาม) ปริมาณเชิงอัตวิสัย ปริมาณเชิงภววิสัย

摘要: 现代汉语语法学界对“数量(+名)”结构的研究成果颇丰,但是每位学者的研究角度、研究重心以及研究方法等均有所不同。本文主要考察三类副词修饰“数量(+名)”结构后的主观量与客观量表达,这三类副词分别是:(1)范围副词“只”、“就”、“才”;(2)重复副词“再”与“又”;(3)时间副词“已经”。通过对大量语料的分析,笔者发现副词“只”、“就”、“才”、“又”和“已经”修饰“数量(+名)”结构后表示主观量,副词“再”修饰“数量(+名)”结构后表示客观量。

关键词: 副词 数量(+名) 主观量 客观量

Abstract: A number of scholars have conducted research on Chinese noun quantifiers; their research has led to different observations and conclusions. This paper investigated three types of adverb modifying “numeral + quantifier (+ noun) ” a structure, after modified by adverbs, they can expressed subjective quantity and objective quantity. These three types of adverbs, (1) Adverbs of scope “只” “就” “才”; (2) Adverbs of frequency “再” and “又”; (3) Adverbs of time “已经”. Through the study found, “numeral + quantifier (+ noun) ” structure modified by adverbs “只” “就” “才” “又” and “已经”, they can be expressed subjective quantity, modified by adverbs “再”, they can be expressed objective quantity.

Keywords: adverbs; numeral+quantifier(+noun); subjective quantity; objective quantity

1、引言

目前学界对现代汉语副词的分类及其特征描写已经作了比较细致的研究，我们主要以张谊生（2000）对副词的分类为依据，对本文的内容进行分析。张谊生（2000：21-22）把副词分为十类：（1）描摹性副词；（2）评注性副词；（3）关联副词；（4）否定副词；（5）时间副词；（6）频率副词；（7）程度副词；（8）范围副词；（9）协同副词；（10）重复副词。本文选取学者们讨论较多的几个副词作为考察范围，包括范围副词“只”、“就”和“才”；时间副词“已经”；重复副词“再”和“又”。考察这些副词与“数量（+名）”的搭配组合关系。另外，也会涉及到否定副词“不”跟其它副词同现时是否产生量的变化。

数量表达往往跟主观量有密切关系，陈小荷（1994）认为，“主观量”是含有主观评价意义的量，与“客观量”相对立。主观量表达的是说话人对量的大小的主观评价，但是已经表达出来的量是不是主观量，是主观大量还是主观小量，就不再取决于说话人自己的判断了，而应从言语的形式特征上寻找客观依据。李宇明（2000）指出，“人们在对象进行表述时，往往会带有对量的主观评价，或认为这个量是‘大量’，或认为这个量是‘小量’。带有主观评价的量是‘主观量’，不带有主观评价的量是‘客观量’。”马真（2007：127）指出：“现代汉语里，有一部分副词可以用来修饰数量词，以表明说话人对某数量的看法和态度。”常见的副词¹有 39 个。该书把

¹马真（2007）提出的这些副词有：正好、刚好、恰好、恰巧、恰恰、刚、刚刚、已经、只、仅、仅仅、就、才、不过、足足、都、也、大概、大约、约、约摸、大致、大抵、也许、将近、最多、至多、顶多、最少、至少、的确、真的、果然、果真、当真、共、总共、一共、一总。

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม 2557

这些能修饰数量词且可以表达主观量的副词分为七类¹，我们仅仅选取其中表达“言多”、“言少”的两类副词来展开研究，以期探索出副词与“数量(+名)”结合的主观量和客观量表达的规律性。

2、范围副词“只”、“就”、“才”

马真(2007:129)提出，汉语副词表示数量少的有很多，如“只”、“仅”、“仅仅”、“刚”、“就”、“才”等副词。副词“只”表示在说话人看来一般的少，而副词“才”表示在说话人对数量少的主观态度，看来太少了。本文选取学者们讨论较多的“只”、“就”、“才”进行补充性研究。

2.1 只+数量(+名)

刘月华等(2007:220)提出“‘只’与数量连用时，表示‘数量少’，‘只’仍然要用在动词或动词短语前，不能与数量直接连用。”如：只买了两条鱼。我们通过分析北京大学汉语语言学研究语料库(CCL)，发现副词“只”还可以用在其他结构中，也表示“数量少”的意思。

2.1.1 数量(+名)+只+数量(+名)

(1) 一年只两季，雨季有半年。再说，到柬埔寨去修路修桥，哪条公路没有跨水而过的一二十座桥梁？会缺水吗？(洪山《中国“蓝盔部队”在柬埔寨(2)》)

以上例句副词“只”的前后都是“数量”结构。“一年只两季”的意思是“一般都是一年有四季，可是柬埔寨一年就只有两个季节”，因此副词“只”修饰的后面“两季”表示主观小量。

2.1.2 只+数量(+名)+就……

¹这七类主观量表达意义：(1)言够；(2)言少；(3)言多；(4)等量；(5)估量，即不确定的量；(6)实量；(7)合计。

(2) 信的开头，**只**两行字**就**写了三个“谢谢”，神情如见，可以想见老辈学人的情谊真切，也可想见胡先生学术研究之乐。（读书）

(3) **只**两三个人**就**可代表着千军万马，只在舞台上走五六步就可表示越过万水千山，这就是中国古典舞独特的艺术表现手法。（中国儿童百科全书）

以上例句(2)和(3)的副词“只”修饰了后面的“两行字”和“两三个人”均表示主观小量。但是后面又出现了副词“就”修饰动词“写”和“代表”，动词后面又出现了数量短语，“就”与其后的数量(+名)在此表示主观大量。“只两行字就写了三个‘谢谢’”，这里“就写了三个‘谢谢’”表示主观大量。“只两三个人就可代表着千军万马”的“就可代表着千军万马”也是表达主观大量。

副词“只”出现在前面的结构中，它的前面还可以受其它副词的修饰，如“就”、“才”、“仅”、“都”、“也”、“果然”、“共”等。说成“就只”、“才只”、“都只”、“也只”、“果然只”等副词修饰，我们把这些副词称为“两个副词连用¹”。通过对大量语料的考察，笔者发现大部分两个副词连用都用来修饰表示年龄和时间的数量词较多，用来修饰“数量(+名)”结构的数量并不多。

(4) 他的饮食可以说是十分简朴的。在庐山，他曾请我和曾志、朱旦华同志吃饭，除了一盘红烧肉、一盘煎小鱼，**就只**四盘蔬菜，看不到一点山珍海味。（水静 1994《我眼中的江青(下)》）

¹ 关于副词连用，白丁（1986）《副词连用分析》谈到了范围副词里的同义连用。他把范围副词连用分为两类：1）表范围大的连用，如：同学们全都来了；2）表范围小的连用，如：他这个星期仅仅

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม 2557

(5) 杨百顺骂着，便上了楼顶，一看，**果然只**十来个人，心下疑惑。
(李晓明《平原枪声》)

以上例(4)和例(5)，“就只”这里“就”表示一种强调，“只”表示主观小量，所以“就只”表示强调主观小量。“果然只”副词“果然”¹表示事实，“只”表示主观小量，那么“果然只”表示说话人认为“事实是小量”。

副词“只”修饰数量(+名)结构表示主观小量。但是，如果副词“只”前有否定副词“不”修饰，它就不再表达主观小量，而是表达主观大量。

(6) 庙中**不只**一个和尚，大家在一起和合修法，无话可说，又说什么无生话啊！说得都很好。(佛法修正心要)

(7) 如果你谈话的对象，**不只**一个人，那么，你的工作就更为复杂，你所要顾到的方面就更多。(哈佛经理的能力)

以上例句(6)和(7)的“不只一个和尚”和“不只一个人”意思是“很多和尚”和“很多人”，都是表达主观大量，它们的语用含义还有很多。副词“只”经过否定副词“不”的修饰后，它与原来的意义表达完全不同。

吕叔湘(2008:678)提过关于副词“只”的用法，该书指出“‘只’可以直接放在名词前，限制事物的数量。句子中隐含了一个动词(有、是、要)。如‘屋子里只老王一个人’‘只你一个人去行吗?’‘只玉米就收了二十万斤’。”众多学者认为吕先生提出的这种情况，它是一种强调该事物，所以把事物放在数量(+名)的前面。

¹ 马真(2007)提过副词“果然”修饰数量词表示实量。

2.2 就+数量(+名)

在现代汉语中，副词“就”使用的频率比较高。《现代汉语八百词》中“就”的义项有七种，其中可以用来表示数量多或寡。吕叔湘（2008）提出了¹关于“就”修饰数量结构中的两种结构，它前面的动词可有可无，根据说话人对“就”的轻重读音，既可以表示量多，也可以表示量少。²马真先生等赞成吕先生对副词“就”修饰“数量(+名)”结构的这一观点。并且我们还发现“就”与“数量(+名)”搭配使用时，其后经常伴有语气词“吧”或“啊”。

（8）那原先都叫什么进京赶考，是不是啊，那个搞科举的这些人那来的时候呢？那他考的时候呢？**就一个人来啊！**那他他就都一个人住的会馆，后来你例说他要考取了以后呢？（童静娴《1982年北京话调查资料》）

（9）要是你那个三少爷，**就三个儿子吧**，二少爷三少爷给人介绍。（何秀珍 1982《年北京话调查资料》）

吕叔湘（2010:302）对语气词“啊”和“吧”进行了解释，“‘啊’字比‘吧’字响亮，劝说的意味较少，敦促的语气较重；我们还可以说，含有‘可以’的意思多用‘吧’，含有‘应该’的意思多用‘啊’。但例（8）用的语气词“啊”与例（9）用语气词“吧”跟吕先生所说的意思完全不同。例（8）的“啊”表示一种吃惊，例（9）的“吧”表示一种猜测、估计。

¹吕叔湘（2008）指出“就”用在数量前表示强调数量的多寡。“就”后的动词可以省略，（1）就+动+数量。“就”重读，指说话人认为数量少。（2）就+动+数量。“就”轻度，前面的词语重读，指说话人认为数量多。

²马真 著《现代汉语虚词研究方法论》指出“现代汉语里能直接用来修饰数量词可以表示说话人对数量的主观态度。”还提出表示言少的副词有：“只”、“仅”、“仅仅”、“刚”、“就”、“才”、“不过”等副词。表示言多的副词有：“足足”、“已经”、“都”、“就”等副词。

我们再看以下例句，考察“就”前有无副词“不”修饰时，是否会产生量的变化。

A: 就一个人吗?

B: 不就一个人吗?

以上两种情况，A 是一般的问句，B 是在问句前加上否定副词“不”，这时，“不”已不起否定作用，而是一种反问句，起到了加强肯定的作用。两句的语义内涵都是“就一个人”的意思，而且量的表达也一样，都是指“一个人”，表达主观量少，但从语用层面看，它们的感情色彩不同。

另外，副词“就”的前后还可以同时出现“数量（+名）”结构。例如：

(10) 他们一个小组**就**十个人。（《语言学论文》）

以上例句，副词“就”的前后都出现了“数量（+名）”结构，前面的“数量（+名）”是“一个小组”，它作为表义参照点，表示客观的存在，后面的“数量（+名）”是“十个人”表示大量，因为“十个人”有副词“就”的修饰。再看副词“就”前面的“数量（+名）”是客观量，后面的“数量（+名）”是主观大量。

基于语料分析，我们发现副词“就”修饰数量词时，还有一种比较特殊的形式，即副词“就”用在复叠的数量词之间。这种结构形式跟表示主观大、小量已经关系不大，它已经开始向情态义表达方向发展。但它是由表主观小量演变而来，表示“无奈”的情态义，在语义上进一步虚化了。《现代汉语词典》（第六版）对类似的情况做过解释，“副词‘就’放在两个相同成分之间，表示容忍”。根据我们所检索到的语料，发现出现在该结构中的“数量（+名）”经常省略名词，只出现数量。例如：

(11) **五天就五天**！林雁冬在省局的朋友很多，她才不发愁呢。（湛容《梦中的河》）

(12) “**五吨就五吨**，管它！”（高晓生《陈奂生转业》）

(13) 如心立刻决定, “**五百就五百吧**, 女士你尊姓大名?” (亦舒《红尘》)

以上例(11)、(12)和(13)中, 副词“就”前后的数量词是重复的。说话人跟着前面的人提出一样的数量, 这种结构隐含了一种无奈、容忍的情感。

2.3 才+数量(+名)

刘月华等(2007: 250)和吕叔湘(2008: 107)对副词“才”的看法是副词‘才’后面加上数量词, 重音又落在数量词上时, 表示说话人认为数量少”, 也是本章所要提到的主观小量。不过, 我们通过分析语料发现副词“才”还可以在更多的结构形式中表示主观小量。关于副词“才”修饰数量词有几种形式。例如:

2.3.1 才+“数量(+名)”结构

(14) 她的文章一篇赛着一篇短, 差不多都是千字文, 最短的不过**才五十个字**。(读者)

例(14)是副词“才”修饰“数量(+名)”, “才”放在“数量(+名)”前, 是一种基本结构, 表示一种主观小量。

2.3.2 “数量(+名)”+才+“数量(+名)”结构

(15) 现在不是**一个人才八个钟头**么, 那干多少, 十六七个, 我算了算。(李英良《1982年北京话调查资料》)

例(15)较例(14)层次关系更进一层, 副词“才”的前后都是数量词, 使用不同的数量词表示主观小量, 以副词“才”前面的数量词作为参照点, 是一种客观存在, 后面的数量词是主观量表达。“一个人才八个钟头”主观认为“一个人”工作的时间很短, 才八个钟头。

2.3.3 才+两个数量词连用

“数量词连用”是指“数量（+名）”+“数量（+名）”这种结构形式，中间不能插入任何词语，“数量（+名）”结构中的名词有时可以省略。例如：

（16）原来他看到有一家“成都汤圆”馆，门面虽小，但生意十分兴隆！他立即进去，一尝，发现这汤圆虽不算什么名贵食品，但极有特色，比一般的汤圆要香甜可口，价钱也不贵，**才五毛钱一碗**。（祁海《专写“汤圆剧本”的毕必成》）

例（16）“才五毛钱一碗”的“五毛钱一碗”是一种数量词的连用。这种结构一般是靠近副词“才”的数词不能比后一个数词小，或者可以相等，也可以比后面的数词大，而且用在这个结构中的后面的数词一般仅限于“一”，上例中可以说成“才一毛钱一碗”，但不能说成“才五毛钱五碗”。同时，这种结构还可以调换位置，说成“一碗才五毛钱”，变换式前后的意思是一样的，说话人都是为了强调副词“才”后面的数量词“五毛钱”，说明东西很便宜。

3、重复副词“再”与“又”

《现代汉语词典》（第六版）指出“再”表示“又一次”（有时专指第二次），“又”表示“重复或继续”¹。吕叔湘先生的《现代汉语八百词》也提到“再”与“又”，并指出“再”表示一个动作（或一种状态）重复或继续；“又”表示一个动作（状态）重复发生，两个动作（状态）相续发生或反复交替。该书也提到了“再”的使用，表示“另外，又”的意思。如“超额完成任务的，一个是印染厂，一个是变压器厂，再一个是齿轮厂。”可见，以上例句是一种构式“一个是……，一个是……，再一个是……。”这

¹中国社会科学院语言研究所词典编辑室 2013《现代汉语词典》（第六版），北京：商务印书馆。

里“一个”跟我们所要研究的“数量词”不一样，这里“一个”表示一种指代功能，是一种构式化。本文所要研究的重复副词“再”与“又”加上“数量(+名)”表示主观量或客观量。通过分析北京大学汉语语言学研究语料库(CCL)中的语料，我们发现以下“再”与“又”+“数量(+名)”对量表达的各种形式。

3.1 再 +数量(+名)

副词“再”直接修饰“数量(+名)”结构较少见。通过语料检索，笔者发现副词“再”修饰时量词、时间名词、抽象名词比较常见。例如：

(17) **再十天**，不，五天的话就可以拿下埃特的首级了说。(《罗德岛战记》)

(18) 刚开始实行改革的前两个月，看病人数下降了 9%，**再两个月**渐渐与上年持平，而近两个月竟有上扬之势。(1994 年报刊精选)

(19) 如果我们攻下了罗得岛，我们的空军就可以控制爱琴海，同时我们也能从海路与土耳其建立直接的联系。**再一个办法**是，如果能说服土耳其参战，或者尽量利用它的中立地位，而把我们为它修建的机场借给我们使用，我们也同样能够控制爱琴海；那样也就没有必要去夺取罗得岛了。(第二次世界大战回忆录 第五卷 紧缩包围圈)

以上例(17)和例(18)的“再十天”和“再两个月”，副词“再”后的数量词都表示时间数量。而例(19)“再一个办法”副词“再”后的数量词是抽象名词。

副词“再”较多出现在动词前面修饰动词，这种情况下的副词“再”是状语。动词后出现的“数量(+名)”结构，是动词的宾语。它们并没有表示主观大、小量，它们只表示客观量。例如：

(20) 孙广才那张仿佛饱尝损失的脸，使我祖父很难提出**再吃一碗饭**的要求，他只能饥肠辘辘地看着我的父母和兄弟大声咀嚼。（余华《在细雨中呼喊》）

(21) 现在没人敢陪你下去，我**再找一个人**，真的不行，我就陪你去！（中国农民调查）

(22) 迈克尔说，他希望在新的一年里继续从事目前的工作，其次是想**再要一个小孩**。（新华社 2004 年新闻稿）

以上例（20）、（21）、（22），我们发现动词后的“数量（+名）”宾语的“数词”大部分是数词“一”。通过这些例句也证明了副词“再”跟后面的“数量（+名）”没有任何关系，但是这种结构在语言使用中却比较常见。

3.2 又+数量（+名）

副词“又”表示“重复或继续”，用于已实现的。根据我们搜索到的语料，我们很少看到副词“又”直接加上“数量（+名）”。我们发现的是“又”经常和时量词或动量词连用。例如：

(23) 他就手抄了长达 1200 余万字的文字资料，两个月写成初稿，**又两个月**改完二稿，**又一个月**改三稿，其间的困苦劳顿，艰辛踯躅，令人望而生畏。（乔迈《张笑天“高产”之谜》）

(24) 在 2 年内，他多次被解雇，濒于破产，在冲动之下结婚后**又两次**离婚。（《大脑如何思维》）

例（23）和（24）的副词“又”修饰时量词和动量词，表示主观大量，是量的增加。由此可见，时量词和动量词不是我们要考察的对象，所以不作进一步的探讨。

另外值得注意的是，根据北京大学汉语语言学研究语料库（CCL）的语料，笔者发现副词“又”也可以插入在“一量一量”重叠式的中间，构

成“一量又一量”结构，该结构出现的情况较多，表示一种重复，数词只限于“一”。例如：

（25）那些巨画虽然接待着**一批又一批**游客和学者，但仍深深地埋藏着自己身世的秘密。（《中国儿童百科全书》）

（26）在鸦片战争以来的 100 年中，祖国多次遭到外敌入侵，山河遭受蹂躏。但在爱国主义的旗帜下，我国各族人民团结对外，奋起反抗，谱写了一篇**又一篇**英勇豪迈的伟大史诗。（《中国儿童百科全书》）

副词“又”也是主观量表达的一种标志，使用模糊量来实现它的主观表达，至于重复了几次我们并不知晓，而“重复”在语义上一般意味着大量，是一种增量表达。所以例（25）和（26）的“一批又一批”和“一篇又一篇”是数量词的重复，中间插入副词“又”，表示一种主观大量，也是表达量的增加的一种方式。

4、时间副词“已经”

4.1 已经+数量（+名）

《现代汉语词典》（第六版）与《现代汉语八百词》（增订本）将副词“已经”解释为“表示动作、变化完成或达到某种程度。”《现代汉语八百词》（增订本）把“已经”分为五种用法，其中有“已经+数量”，这正是我们要考察的结构。通过语料检索，我们发现“已经”直接修饰“数量词”，大部分跟表示时间或年龄的数量词语使用。例如：

（27）教师们**已经三个月没有领到工资了**。（1994 年人民日报）

（28）她一直在本土上学，而且我**已经九个月没看见她了**。（《没有钥匙的房间》）

(29) 他当时**已经七十六岁了**。(读书)

(30) 我现在**已经八十岁的人了**，想念儿子。(白炎《彦涵与一幅烈士画像》)

以上例(27)、(28)的“已经+数量词”都表示时间。例(29)、(30)的“已经+数量词”均表示年龄。

马真(2007:131)曾经提出，“副词‘已经’轻读的时候，表示量多，而且包含早就达到这数量的意思。例如：

(31) 他**已经五杯了**。

以上例(31)“已经五杯了”表示达到“五杯”的量了，表示一种主观大量。

5、结论

“只、就、才、再、又、已经”是学界研究颇多的副词，它们在“数量(+名)”结构中的使用影响了该结构的语义及语用上的变化。本文通过考察这些副词修饰“数量(+名)”结构，得出“只、就、才”+数量(+名)”都表示主观小量，但如果“只”前面再加上否定副词“不”却表示主观大量。另外，“就”前面还可以加上否定副词“不”，但一般出现在疑问句，这时“不+就+数量(+名)”也不再表达主观量大量小，而是传递说话人一种满不在乎的主观态度；“再+动词+数量(+名)”和“又+动词+数量(+名)”分别表示客观量和主观量，有时动词在这两个结构中也会省略，直接构成“再+数量(+名)”和“又+数量(+名)”，此外，“又”还可以构成“一量+又+一量”，此时数词仅限于“一”。

บรรณานุกรม

- 白 丁 1986《副词连用分析》，《中南民族学院学报》第3期。
- 陈小荷 1994《主观量问题——兼谈副词“就”、“才”、“都”》，《世界汉语教学》第4期。
- 丁声树等 2004《现代汉语语法讲话》（增订本），北京：商务印书馆。
- 房玉清 1992《实用汉语语法》，北京语言学院出版社。
- 胡 雷 2008《从“主观量”和“客观量”的角度看“一些”和“一点儿”——浅析用在有界名词前的“一些”和“一点儿”》，《内蒙古农业大学学报》第2期。
- 胡建刚 2007《主观量度和“才”“都”“了²”的句法匹配模式分析》，《世界汉语教学》第1期。
- 胡裕树、张斌 1984《数词和量词》，上海：上海教育出版社。
- 李美霞 2006《指称词语的认知诠释》，《认知语言学新视界》（文旭、徐安泉主编），北京：中国社会科学出版社。
- 李善熙 2003《汉语“主观量”的表达研究》，社会科学院博士学位论文。
- 李宇明 1996《论词语重叠的意义》，《世界汉语教学》第1期。
- 李宇明 1997《主观量的成因》，《汉语学习》第5期。
- 李宇明 1999《数量词语与主观量》，《华中师范大学学报》第6期。
- 李宇明 2000《汉语量范畴研究》，武汉：华中师范大学出版社。
- 刘月华等 2007《实用现代汉语语法》（增订本），北京：商务印书馆。
- 吕叔湘 2008《现代汉语八百词》（增订本），北京：商务印书馆。
- 吕叔湘 2010《中国文法要略》，北京：商务印书馆。
- 马 真 2007《现代汉语虚词研究方法论》，北京：商务印书馆。
- 王希杰 1990《数词·量词·代词》，北京：人民教育出版社。
- 张谊生 1996《现代汉语副词“才”的句式与搭配》，《汉语学习》第3期。
- 张谊生 2000《现代汉语副词研究》，上海：学林出版社。
- 中国社会科学院语言研究所词典编辑室编 2013《现代汉语词典》（第六版）北京：商务印书馆。
- 祝东平、刘富华 2007《副词“才”主观量表达的语义基础》，《吉林大学社会科学学报》，第2期。

บทแปล

การศึกษาปริมาณของโครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)” ที่มีคำกริยาวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายในภาษาจีนสมัยใหม่

ฐิติวรรณ ชีววิภาส¹

1. บทนำ

ปัจจุบันมีนักวิชาการที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับคำกริยาวิเศษณ์ภาษาจีนสมัยใหม่ โดยมีการแบ่งประเภทและเขียนไว้อย่างชัดเจนแล้วนั้น บทความฉบับนี้ขออ้างอิงการแบ่งประเภทคำกริยาวิเศษณ์ของ Zhang Yisheng (2000) ในการเขียนงานวิจัยเป็นหลัก Zhang Yisheng (2000:21-22) ได้แบ่งคำกริยาวิเศษณ์ออกเป็น 10 ชนิดคือ (1) คำกริยาวิเศษณ์แสดงการอธิบาย (2) คำกริยาวิเศษณ์แสดงข้อคิดเห็น (3) คำกริยาวิเศษณ์แสดงความเกี่ยวเนื่องกัน (4) คำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ (5) คำกริยาวิเศษณ์แสดงเวลา (6) คำกริยาวิเศษณ์แสดงความถี่ (7) คำกริยาวิเศษณ์แสดงระดับ (8) คำกริยาวิเศษณ์แสดงขอบเขต (9) คำกริยาวิเศษณ์แสดงการประสานกัน (10) คำกริยาวิเศษณ์แสดงการซ้ำ บทความฉบับนี้ได้เลือกคำกริยาวิเศษณ์ที่มีผู้วิจัยกล่าวถึงค่อนข้างมากมาศึกษาร่วมกับโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) รวมถึง คำกริยาวิเศษณ์แสดงขอบเขต “只” “就” และ “才” คำกริยาวิเศษณ์แสดงเวลา “已经” คำกริยาวิเศษณ์แสดงการซ้ำ “再” และ “又” โดยทำการศึกษาความเกี่ยวข้องระหว่างคำกริยาวิเศษณ์เหล่านี้กับคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงการใช้คำกริยาวิเศษณ์

¹ ฐิติวรรณ ชีววิภาส นักศึกษาปริญญาเอก คณะการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ สาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เชียงใหม่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

แสดงการปฏิเสธ “不” เมื่อใช้ร่วมกับคำกริยาวิเศษณ์อื่น ๆ จะมีปริมาณที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่

การแสดงของจำนวนตัวเลข+คำลักษณนาม มักจะมีความเกี่ยวข้องกับปริมาณเชิงอรรถวิสัยอย่างใกล้ชิด Chen Xiaohu (1994) มีความเห็นว่า “ปริมาณเชิงอรรถวิสัย” คือ ปริมาณที่แฝงด้วยการประเมินเชิงอรรถวิสัย ซึ่งตรงข้ามกับ “ปริมาณเชิงภววิสัย” การแสดงปริมาณเชิงอรรถวิสัย หมายถึง การประเมินเชิงอรรถวิสัยของปริมาณ เล็กใหญ่ของผู้พูด แต่ปริมาณที่แสดงออกมาคือ ปริมาณเชิงอรรถวิสัยหรือไม่ นั่น ปริมาณมากเชิงอรรถวิสัยหรือปริมาณน้อยเชิงอรรถวิสัย ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้พูดเป็นคนตัดสิน แต่จะสอดคล้องกับภววิสัยของสภาพแวดล้อม Li Yuming (2000) ได้กล่าวไว้ว่า “เมื่อคนเราจะแสดงถึงเรื่องของปริมาณ มักจะมีใส่การประเมินเชิงอรรถวิสัย ของปริมาณเข้าไปด้วย หรือ คิดว่าปริมาณนี้ คือ ‘ปริมาณมาก’ หรือ คิดว่าปริมาณนี้ คือ ‘ปริมาณน้อย’ ปริมาณที่มีการประเมินเชิงอรรถวิสัย คือ ‘ปริมาณเชิงอรรถวิสัย’ ปริมาณที่ไม่มีการประเมินเชิงอรรถวิสัย คือ ‘ปริมาณเชิงภววิสัย’” Ma Zhen (2007: 127) ได้กล่าวไว้ว่า “ในภาษาจีนสมัยใหม่ มีคำกริยาวิเศษณ์ส่วนหนึ่งสามารถทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+คำลักษณนามได้ กล่าวคือ ผู้พูดมีความคิดเห็นและทำที่ต่อปริมาณใดปริมาณหนึ่งอย่างไร” คำกริยาวิเศษณ์ที่พบบ่อยมี 39 คำ¹ หนังสือเล่มนี้ได้แบ่งคำกริยาวิเศษณ์ที่สามารถทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+คำลักษณนามที่แสดงถึงปริมาณเชิงอรรถวิสัยออกเป็น 7 ชนิด² ซึ่งบทความฉบับนี้ได้เลือกมาทำการศึกษาต่อเพียงสองชนิด คือ คำกริยาวิเศษณ์ที่ “บอกถึงปริมาณมาก” และ “บอกถึงปริมาณน้อย” เพื่อต้องการสรุปหา

¹ Ma Zhen (2007) กล่าวถึงคำกริยาวิเศษณ์เหล่านี้มี 正好、刚好、恰好、恰巧、恰恰、刚、刚刚、已经、只、仅、仅仅、就、才、不过、足足、都、也、大概、大约、约、约摸、大致、大抵、也许、将近、最多、至多、顶多、最少、至少、的确、真的、果然、果真、当真、共、总共、一共、一总。

² การบอกความหมายของปริมาณเชิงอรรถวิสัย 7 ชนิด ได้แก่ (1) ปริมาณที่เพียงพอ (2) ปริมาณน้อย (3) ปริมาณมาก (4) ปริมาณที่เท่ากัน (5) ปริมาณคาดคะเน รวมถึงปริมาณที่ไม่แน่นอน (6) ปริมาณที่แท้จริง (7) ปริมาณทั้งหมด

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2557

ข้อเท็จจริงของกฎเกณฑ์การแสดงปริมาณเชิงอรรถวิสัยและปริมาณเชิงภววิสัยของการใช้คำกริยาวิเศษณ์กับโครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)”

2. คำกริยาวิเศษณ์แสดงขอบเขต “只” “就” และ “才”

Ma Zhen (2007:129) กล่าวว่า คำกริยาวิเศษณ์ในภาษาจีนที่แสดงถึงปริมาณน้อยมีจำนวนมาก เช่น “只” “仅” “仅仅” “刚” “就” “才” เป็นต้น คำกริยาวิเศษณ์ “只” แสดงถึงผู้พูดคิดว่าน้อยเป็นปกติ แต่คำกริยาวิเศษณ์ “才” แสดงถึงทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อปริมาณจำนวนน้อย โดยคิดว่าปริมาณมีน้อยเกินไป ในส่วนนี้ได้เลือกคำกริยาวิเศษณ์ที่มีผู้วิจัยกล่าวถึงกันค่อนข้างมาก คือคำกริยาวิเศษณ์ “只” “就” และ “才” โดยบทความฉบับนี้จะวิจัยเพิ่มเติมจากผู้วิจัยที่ผ่านมา

2.1 只+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

Liu Yuehua (2007:220) ได้พูดถึงการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “只” ร่วมกับคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม แสดงถึง “ปริมาณน้อย” คำกริยาวิเศษณ์ “只” จะต้องวางไว้หน้าคำกริยาหรือกริยาวิเศษณ์ ซึ่งไม่สามารถวางติดกับคำบอกจำนวน+คำลักษณนามได้ เช่น “只买了两条鱼” จากการวิเคราะห์ข้อมูลจาก คลังข้อมูลศูนย์วิจัยภาษาศาสตร์จีน มหาวิทยาลัยปักกิ่ง(CCL) พบว่าคำกริยาวิเศษณ์ “只” ยังสามารถใช้ในโครงสร้างอื่น ๆ และบ่งบอกถึง “ปริมาณน้อย” ได้เช่นกัน

2.1.1 คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) +只+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

- (1) 一年只两季，雨季有半年。再说，到柬埔寨去修路修桥，哪条公路没有跨水而过的一二十座桥梁？会缺水吗？（洪山《中国“蓝盔部队”在柬埔寨》）
- (2) 》

จากตัวอย่างข้างต้น ส่วนหน้าและหลังของคำกริยาวิเศษณ์ “只” ล้วนเป็นโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม ความหมายของ “一年只两季” คือ โดยปกติหนึ่งปีมีสี่ฤดู แต่ประเทศกัมพูชา หนึ่งปีมีเพียงแค่สองฤดู” ดังนั้น คำกริยาวิเศษณ์ “只” ทำหน้าที่ขยาย “两季” ที่อยู่ข้างหลังแสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอติวิสัย

2.1.2 只+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) +就.....

(2) 信的开头，只两行字就写了三个“谢谢”，神情如见，可以想见老辈学人的情谊真切，也可想见胡先生学术研究之乐。（读书）

(3) 只两三个人就可代表着千军万马，只在舞台上走五六步就可表示越过万水千山，这就是中国古典舞独特的艺术表现手法。（中国儿童百科全书）

จากตัวอย่าง (2) และ (3) คำกริยาวิเศษณ์ “只” ทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+คำลักษณนามที่อยู่ด้านหลัง จึงทำให้ “两行字” และ “两三个人” แสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอติวิสัย แต่ส่วนด้านหลังได้มีคำกริยาวิเศษณ์ “就” ปรากฏขึ้นเพื่อทำหน้าที่ขยายคำกริยา “写” และ “代表” หลังคำกริยาได้ปรากฏวลีคำบอกจำนวน+คำลักษณนามขึ้น คำกริยาวิเศษณ์ “就” กับส่วนหลังของโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ในที่นี้แสดงถึงปริมาณมากเชิงอติวิสัย “只两行字就写了三个‘谢谢’” ในที่นี้ “就写了三个‘谢谢’” ได้แสดงถึงปริมาณมากเชิงอติวิสัย “只两三个人就可代表着千军万马” ในที่นี้ “就可代表着千军万马” ก็แสดงถึงปริมาณมากเชิงอติวิสัยเช่นกัน คำกริยาวิเศษณ์ “只” นอกจากโครงสร้างที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น หน้าคำกริยาวิเศษณ์ “只” ยังสามารถมีคำกริยาวิเศษณ์อื่นๆเช่น “就” “才” “仅” “都” “也” “果然” เป็นต้น มาขยายได้ กลายเป็น “就只” “才只” “都只” “也只” “果然

只” เป็นต้น ซึ่งเรียกคำกริยาวิเศษณ์เหล่านี้ว่า “คำกริยาวิเศษณ์สองคำเชื่อมต่อกัน”¹ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจำนวนมาก ผู้เขียนพบว่า การใช้คำกริยาวิเศษณ์สองคำเชื่อมต่อกันนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วจะใช้ทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวนแสดงอายุและคำบอกจำนวนแสดงเวลา หากแต่นำมาใช้ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) นั้น ไม่ค่อยพบเห็นมากนัก ตัวอย่างเช่น

(4) 他的饮食可以说是十分简朴的。在庐山，他曾请我和曾志、朱旦华同志吃饭，除了一盘红烧肉、一盘煎小鱼，**就只**四盘蔬菜，看不到一点山珍海味。（水静 1994《我眼中的江青(下)》）

(5) 杨百顺骂着，便上了楼顶，一看，**果然只**十来个人，心下疑惑。（李晓明《平原枪声》）

จากตัวอย่าง (4) คำกริยาวิเศษณ์สองคำเชื่อมต่อกัน “就只” คำกริยาวิเศษณ์ “就” ในที่นี้แสดงถึงการเน้นย้ำ คำกริยาวิเศษณ์ “只” แสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย ดังนั้น “就只” เป็นการเน้นปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย “果然只” ในตัวอย่าง (5) คำกริยาวิเศษณ์ “果然”² ในที่นี้บ่งบอกถึงความเป็นจริง ส่วนคำกริยาวิเศษณ์ “只” นั้นบ่งบอกถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย ดังนั้นคำกริยาวิเศษณ์เชื่อมต่อดังกล่าว “果然只” เป็นการแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้พูดว่า “ความเป็นจริงคือปริมาณน้อย”

คำกริยาวิเศษณ์ “只” ทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) บ่งบอกถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย แต่หากหน้าคำกริยาวิเศษณ์ “只” มีคำกริยา

³ เกี่ยวกับการใช้คำกริยาวิเศษณ์เชื่อมต่อกัน Bai Ding (1986) 《副词连用分析》 ได้กล่าวถึงการเชื่อมต่อกันของคำที่มีความหมายเหมือนกันของคำกริยาวิเศษณ์แสดงขอบเขตได้แบ่งคำกริยาวิเศษณ์เชื่อมต่อกันออกเป็นสองประเภท คือ 1) แสดงถึงการเชื่อมต่อกันของขอบเขตที่ใหญ่ เช่น 同学们全都来了。2) แสดงถึงการเชื่อมต่อกันของขอบเขตที่เล็ก เช่น 他这个星期仅仅来过两次。

⁴ Ma Zhen (2007) ได้กล่าวถึงคำกริยาวิเศษณ์ “果然” ทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม แสดงถึงปริมาณที่แท้จริง ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2557

วิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “不” มาขยาย จะไม่ได้แสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอรรถวิสัย แต่กลับแสดงถึงปริมาณมากเชิงอรรถวิสัย ตัวอย่างเช่น

(6) 庙中**不只**一个和尚，大家在一起和合修法，无话可说，又说什么无生活啊！说得都很好。（佛法修正心要）

(7) 如果你谈话的对象，**不只**一个人，那么，你的工作就更为复杂，你所要顾到的方面就更多。（哈佛经理的能力）

จากตัวอย่าง (6) และ (7) “不只一个和尚” และ “不只一个人” ความหมายคือ “ไม่เพียงแค่พระรูปเดียว” ซึ่งหมายถึง “พระจำนวนมาก” และ “ไม่เพียงแค่คน ๆ เดียว” นั้นหมายถึง “คนจำนวนมาก” จากตัวอย่างข้างต้น ล้วนบ่งบอกถึงปริมาณมากเชิงอรรถวิสัยทั้งสิ้น ซึ่งมีความหมายแฝงอยู่ว่า มีจำนวนมาก หลังจากทีคำกริยาวิเศษณ์ “只” มีคำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “不” มาขยายไปนั้น ทำให้มีความหมายเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง

Lv Shuxiang (2008:678) ได้กล่าวถึงการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “只” หนังสือเล่มนี้ ได้กล่าวไว้ว่า “只” สามารถวางไว้หน้าคำนามได้โดยตรง ซึ่งมีความหมายว่าจำกัดค่าบอกจำนวน+คำลักษณนามของสิ่งของและเหตุการณ์ ซึ่งในประโยคจะมีการแฝงคำกริยาไว้หนึ่งคำ (有、是、要) เช่น “屋子里**只**老王一个人” “**只**你一个人去行吗？” “**只**玉米就收了二十万斤” นักวิชาการจำนวนมากเห็นว่าทฤษฎีที่ Lv Shuxiang ได้กล่าวถึงนั้น เป็นรูปแบบของการเน้นสิ่งของหรือเหตุการณ์ ดังนั้นจะนำสิ่งของหรือเหตุการณ์วางไว้หน้าค่าบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

2.2 就+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

คำกริยาวิเศษณ์ในภาษาจีนสมัยใหม่ ถือว่า “就” มีอัตราการใช้ค่อนข้างสูง คำกริยาวิเศษณ์ “就” ในหนังสือ《现代汉语八百词》ได้แยกความหมายออกเป็น 7 ความหมายด้วยกัน หนึ่งในนั้นสามารถใช้แสดงถึงปริมาณมากหรือน้อย Lv Shuxiang (2008)¹ ได้กล่าวถึงคำกริยาวิเศษณ์ “就” ไว้ว่า สามารถทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม โดยมีด้วยกันสองโครงสร้าง ส่วนหน้าของโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนามจะมีหรือไม่มีคำกริยาก็ได้ ตามการออกเสียงหนักเบาของผู้พูด ทำให้โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนามสามารถแสดงถึงปริมาณมากหรือน้อยก็ได้² Ma Zhen และนักวิชาการท่านอื่น ๆ เห็นด้วยกับการอธิบายของ Lv Shuxiang เกี่ยวกับคำกริยาวิเศษณ์ “就” ทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) อีกทั้งยังพบว่า คำกริยาวิเศษณ์ “就” เมื่อใช้ร่วมกับคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม) ด้านหลัง มักจะตามด้วยคำอุทาน “啊” หรือ “吧”

(8) 那原先都叫什么进京赶考，是不是啊，那个搞科举的这些人那来的时候呢？那他考的时候呢？**就一个人来啊！**那他就都一个人住的会馆，后来你说他要考取了以后呢？（童静娴《1982年北京话调查资料》）

(9) 要是你那个三少爷，**就三个儿子吧**，二少爷三少爷给人介绍。（何秀珍 1982《年北京话调查资料》）

¹ Lv Shuxiang (2008) ได้กล่าว เมื่อ “就” วางไว้หน้าคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม แสดงถึงการเน้นจำนวนมากของปริมาณ คำกริยาที่อยู่หลัง “就” สามารถละได้ (1) 就+动+数量 “就” อ่านเสียงหนัก บ่งบอกถึงผู้พูดคิดว่าปริมาณน้อย (2) 就+动+数量 “就” อ่านเสียงเบา คำที่อยู่ข้างหน้าอ่านเน้นเสียงหนัก บ่งบอกถึงผู้พูดคิดว่าปริมาณมาก

² Ma Zhen 《现代汉语虚词研究方法论》กล่าวว่า “ในภาษาจีนสมัยใหม่สามารถทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+ คำลักษณนาม โดยตรงได้ ซึ่งแสดงถึงผู้พูดมีทัศนคติเชิงอติวิสัยต่อปริมาณ” และยังได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำกริยาวิเศษณ์แสดงถึงปริมาณน้อยมีดังนี้ “只” “仅” “仅仅” “刚” “就” “才” “不过” เป็นต้น คำกริยาวิเศษณ์แสดงถึงปริมาณมากมีดังนี้ “足足” “已经” “都” “就” เป็นต้น

Lv Shuxiang (2010: 302) ได้อธิบายคำอุทาน “啊” และ “吧” ไว้ว่า คำอุทาน “啊” เป็นคำที่มีลักษณะเสียงดังกังวานกว่าคำอุทาน “吧” และมีน้ำเสียงแสดงถึงการชักชวนค่อนข้างเบา แต่น้ำเสียงของการเร่งรัดค่อนข้างหนัก สามารถกล่าวได้ว่า หากประโยคนั้น ๆ แฝงด้วยความหมายว่า “可以” ส่วนใหญ่ใช้คำอุทาน “吧” หากแฝงด้วยความหมายว่า “应该” ส่วนใหญ่ใช้คำอุทาน “啊” แต่ตัวอย่างที่ (8) ได้ใช้คำอุทาน “啊” และตัวอย่างที่ (9) ได้ใช้คำอุทาน “吧” ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีที่ Lv Shuxiang ได้กล่าวไว้ ตัวอย่างที่ (8) คำอุทาน “啊” แสดงถึงอาการตกใจ ตัวอย่างที่ (9) คำอุทาน “吧” แสดงถึงการคาดการณ์หรือการคาดเดา

จากตัวอย่าง ศึกษาหน้าคำกริยาวิเศษณ์ “就” เมื่อมีหรือไม่มีคำกริยาวิเศษณ์ แสดงการปฏิเสธ “不” มาทำหน้าที่ขยาย จะทำให้ปริมาณมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

A: 就一个人吗?

B: 不就一个人吗?

จากสองสถานการณ์ข้างต้น ประโยค A คือประโยคคำถามแบบธรรมดา ส่วนประโยค B คือประโยคคำถามซึ่งส่วนหน้าเพิ่มคำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “不” ในที่นี้ คำกริยาวิเศษณ์ “不” ไม่ได้ใช้เพื่อแสดงการปฏิเสธ แต่เป็นลักษณะประโยคย้อนถามแบบหนึ่ง ใช้เพื่อยืนยัน เน้นย้ำความหมายที่นิยามไว้ของทั้งสองประโยคคือ “就一个人” ส่วน “一个人” ในตัวอย่างทั้งสองประโยคล้วนมีการบอกถึงปริมาณที่เหมือนกัน กล่าวคือ บอกถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย แต่ในด้านการใช้ภาษา ประโยค A และประโยค B จะมีสีสันทางด้านอารมณ์ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ หน้าคำกริยาวิเศษณ์ “就” ยังสามารถปรากฏโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) พร้อมกัน ตัวอย่างเช่น

(10) 他们一个小组就十个人。 (《语言学论文》)

จากตัวอย่างข้างต้น ส่วนหน้าและส่วนหลังของคำกริยาวิเศษณ์ “就” ปรากฏโครงสร้างคำบอกจำนวน + คำลักษณนาม(+คำนาม) โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2557

(+คำนาม) ส่วนหน้าคือ “一个小组” ทำหน้าที่เป็นจุดอ้างอิงทางตรรกะ แสดงถึงการดำรงอยู่ของภววิสัย โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม)ในส่วนหลังคือ “十个人” แสดงถึงปริมาณมาก เนื่องจาก “十个人” มีคำกริยวิเศษณ์ “就” มาทำหน้าที่ขยาย กล่าวคือ โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม)หน้าคำกริยวิเศษณ์ “就” บอกถึงปริมาณเชิงภววิสัย โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม)ที่อยู่ด้านหลังบอกถึงปริมาณมากเชิงอัตวิสัย

ตามที่ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เมื่อคำกริยวิเศษณ์ “就” ทำหน้าที่ขยาย คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม ยังมีรูปแบบค่อนข้างพิเศษอีกรูปแบบหนึ่ง คือคำกริยวิเศษณ์ “就” ใช้วางไว้ระหว่างคำบอกจำนวน+คำลักษณนามที่ซ้ำกัน ซึ่งโครงสร้างลักษณะนี้ไม่ได้แสดงถึงปริมาณมากเชิงอัตวิสัย หรือปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย หากแต่โครงสร้างนี้ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายกล่าวคือ มีความหมายเชิง “หมดความอดทน อดกลั้น” ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายก็มีการพัฒนามาจากปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย 《现代汉语词典》（第六版）ได้อธิบายถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกับลักษณะเช่นนี้ว่า “คำกริยวิเศษณ์ ‘就’ วางไว้ระหว่างโครงสร้างที่เหมือนกันสองโครงสร้าง บ่งบอกถึงอาการอดกลั้น” ตามข้อมูลที่มีการค้นหาพบว่า โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ที่พบในโครงสร้างนี้มักจะละคำนาม จะปรากฏเพียงคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม เท่านั้น ตัวอย่างเช่น

(11) **五天就五天!** 林雁冬在省局的朋友很多，她才不发愁呢。（湛容《梦中的河》）

(12) **“五吨就五吨，管它！”**（高晓生《陈奂生转业》）

(13) 如心立刻决定，**“五百就五百吧，女士你尊姓大名？”**（亦舒《红尘》）

จากตัวอย่างที่ (11) (12) และ (13) คำบอกจำนวน+คำลักษณนามส่วนหน้าและหลังของคำกริยาวิเศษณ์ “就” เป็นการซ้ำ ผู้พูดกล่าวซ้ำคำบอกจำนวน+คำลักษณนามตั้งเช่นคนก่อนหน้า ซึ่งโครงสร้างลักษณะนี้ได้แฝงอารมณ์ความรู้สึกสนใจ ออกล้นไปด้วย

2.3 才+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

Liu Yuehua (2007: 250) และ Lv Shuxiang (2008: 107) ได้กล่าวถึงคำกริยาวิเศษณ์ “才” ไว้ว่า หลังคำกริยาวิเศษณ์ “才” เมื่อเพิ่มคำบอกจำนวน+คำลักษณนามและน้ำหนักของเสียงของผู้พูดไปตกอยู่ที่คำบอกจำนวน+คำลักษณนามนั้น หมายถึงผู้พูดเห็นว่าปริมาณน้อย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำกริยาวิเศษณ์ “才” ยังสามารถใช้ในโครงสร้างรูปแบบอื่น ๆ เพื่อบ่งบอกปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัยได้อีกด้วย คำกริยาวิเศษณ์ “才” ทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม มีรูปแบบดังนี้

2.3.1 才+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ตัวอย่างเช่น

(14) 她的文章一篇赛着一篇短，差不多都是千字文，最短的不过才五十个字。（读者）

ตัวอย่าง (14) คำกริยาวิเศษณ์ “才” ทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำ นาม) คำกริยาวิเศษณ์ “才” วางไว้หน้าโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม) ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานโครงสร้างหนึ่ง แสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย

2.3.2 คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) +才+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม) ตัวอย่างเช่น

(15) 一个月伙食才六十多元，一天才两块钱。现在你到街上吃吃看，一顿饭没有五元是不行的。（吴思《陈永贵沉浮中南海》）

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2557

ตัวอย่าง (15) มีความซับซ้อนมากขึ้นเมื่อเทียบกับตัวอย่าง (14) ส่วนหน้าและหลังของคำกริยาวิเศษณ์ “才” ต่างก็เป็นคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม การใช้คำบอกจำนวน+คำลักษณนามที่ต่างกันแสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย โดยคำบอกจำนวน+คำลักษณนามที่อยู่หน้าคำกริยาวิเศษณ์ “才” ทำหน้าที่เป็นจุดอ้างอิง หมายถึงการดำรงอยู่ของปริมาณภววิสัยประเภทหนึ่ง ส่วนคำบอกจำนวน+คำลักษณนามที่อยู่ด้านหลังจะแสดงปริมาณเชิงอัตวิสัย “一天才两块钱” จากประโยคนี้ ผู้พูดเห็นว่า ในหนึ่งวันใช้เงินเพียงแค่สองหยวน โดยให้ “หนึ่งวัน” เป็นจุดอ้างอิง ส่วน “เพียงแค่สองหยวน” เป็นการบ่งบอกถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัยเมื่อเทียบกับ “หนึ่งวัน”

2.3.3 才+ 两个数量词连用

“数量词连用” คือ การเชื่อมโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนามต่อกันสองครั้ง คือ โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) + โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ซึ่งระหว่างโครงสร้างทั้งสองไม่สามารถแทรกคำอื่น ๆ ได้ คำนามในโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) นี้ บาง ครั้งสามารถละได้ ตัวอย่างเช่น

(16) 原来他看到有一家“成都汤圆”馆，门面虽小，但生意十分兴隆！他立即进去，一尝，发现这汤圆虽不算什么名贵食品，但极有特色，比一般的汤圆要香甜可口，价钱也不贵，才五毛钱一碗。（祁海《专写“汤圆剧本”的毕必成》）

ตัวอย่าง (16) “五毛钱一碗” จาก “才五毛钱一碗” เป็นการใช้การเชื่อมต่อของคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม โดยปกติคำบอกจำนวนที่อยู่ติดกับคำกริยาวิเศษณ์ในโครงสร้างดังกล่าวจำนวนตัวเลขข้างหน้าจะไม่สามารถน้อยกว่าจำนวนตัวเลขที่อยู่ข้างหลังหรือสามารถเท่ากันกับตัวเลขที่อยู่ข้างหลัง และสามารถมีจำนวนตัวเลขที่มากกว่าจำนวนตัวเลขที่อยู่ข้างหลังได้ อีกทั้งตัวเลขที่อยู่ข้างหลังในโครงสร้างนี้ โดยปกติจะถูกจำกัดแค่เพียงเลข

“หนึ่ง” จากตัวอย่างข้างต้น สามารถพูดว่า “才一毛钱一碗” แต่ไม่สามารถพูดว่า “才五毛钱五碗” ในขณะเดียวกัน โครงสร้างนี้สามารถใช้คำบอกจำนวน+คำลักษณนามสลับตำแหน่งกันได้ โดยพูดว่า “一碗才五毛钱” การสลับตำแหน่งหน้าหลังของคำบอกจำนวน+คำลักษณนามยังคงมีความหมายเหมือนกัน เพื่อแสดงถึงผู้พูดต้องการเน้นโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม “五毛钱” ที่อยู่หลังคำกริยาวิเศษณ์ “才” เพื่ออธิบายว่าของมีราคาถูก

3. คำกริยาวิเศษณ์แสดงการซ้ำ “再” และ “又”

《现代汉语词典》（第六版）ระบุไว้ว่า คำกริยาวิเศษณ์ “再” หมายถึง “อีกครั้งหนึ่ง” (บาง ครั้งใช้เฉพาะครั้งที่ 2) ส่วนคำกริยาวิเศษณ์ “又” นั้นหมายถึง “การซ้ำหรือดำเนินต่อไป”⁷ 《现代汉语八百词》 ได้กล่าวถึงคำกริยาวิเศษณ์ “再” และ “又” โดยกล่าวว่า คำกริยาวิเศษณ์ “再” หมายถึงกริยาทำทาง (หรือภาวะ) ที่มีการซ้ำหรือการดำเนินต่อไป ส่วนคำกริยาวิเศษณ์ “又” หมายถึงกริยาทำทาง (ภาวะ) เกิดขึ้นซ้ำกัน กริยาทำทางสองอย่าง (ภาวะ) เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือสลับสับเปลี่ยนกันไปมา ซึ่งหนังสือเล่มนี้ได้เคยกล่าวถึงเกี่ยวกับการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “再” โดยให้ความหมายว่า “อื่นๆ , อีก” เช่น “超额完成任务的, 一个是印染厂, 一个是变压器厂, 再一个是齿轮厂” แสดงให้เห็นว่า จากตัวอย่างข้างต้นเป็นลักษณะรูปแบบโครงสร้างอย่างหนึ่ง “一个是……, 一个是……, 再一个是……” คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม “一个” ในที่นี้กับโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม) ที่บทความฉบับนี้ต้องการวิจัยมีความแตกต่างกัน คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม “一个” ในที่นี้หมายถึง “การแทนที่” ประเภทหนึ่ง บทความฉบับนี้ ต้องการวิจัยคำกริยาวิเศษณ์แสดงการซ้ำ “再” และ “又”

⁷ 中国社会科学院语言研究所词典编辑室(2013)《现代汉语词典》(第六版)北京:商务印书馆。

ทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) แสดงถึงปริมาณเชิงอัตราวิสัยหรือปริมาณเชิงภววิสัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำกริยวิเศษณ์นี้มีด้วยกันหลายรูปแบบที่แสดงถึงการบอกปริมาณ

3.1 再 + คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

คำกริยวิเศษณ์ “再” ทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) โดยตรงมีค่อนข้างน้อย ผู้เขียนพบว่า คำกริยวิเศษณ์ “再” ทำหน้าที่ขยายคำลักษณนามบอกเวลา คำนามบอกเวลา คำนามนามธรรมจะพบค่อนข้างมาก ตัวอย่างเช่น

(17) 再十天，不，五天的话就可以拿下埃特的首级了说。（《罗德岛战记》）

(18) 刚开始实行改革的前两个月，看病人数下降了 9%，再两个月渐渐与上年持平，而近两个月竟有上扬之势。（1994 年报刊精选）

(19) 如果我们攻下了罗得岛，我们的空军就可以控制爱琴海，同时我们也能从海路与土耳其建立直接的联系。再一个办法是，如果能说服土耳其参战，或者尽量利用它的中立地位，而把为我们它修建的机场借给我们使用，我们也同样能够控制爱琴海；那样也就没有必要去夺取罗得岛了。（第二次世界大战回忆录 第五卷 紧缩包围圈）

จากตัวอย่าง (17) และตัวอย่าง (18) “再十天” และ “再两个月” โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนามหลังคำกริยวิเศษณ์ “再” ล้วนแสดงถึงคำบอกเวลา แต่ตัวอย่าง (19) “再一个办法” คำกริยวิเศษณ์ “再” ทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม ซึ่งมีคำว่า “办法” เป็นคำนามนามธรรม

คำกริยวิเศษณ์ “再” ที่พบบ่อยคือ วางไว้หน้าคำกริยา ทำหน้าที่ขยายคำกริยา ซึ่งลักษณะนี้ คำกริยวิเศษณ์ “再” ทำหน้าที่เป็นบทขยายหน้ากริยา โครงสร้างคำบอก

จำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ที่ปรากฏหลังคำกริยา คือกรรมของคำกริยา ซึ่งลักษณะนี้ไม่ได้แสดงถึงปริมาณมากเชิงอติวิสัย หรือปริมาณน้อยเชิงอติวิสัย เพียงแค่บ่งบอกถึงปริมาณเชิงอติวิสัย ตัวอย่างเช่น

(20) 孙广才那张仿佛饱尝损失的脸, 使我祖父很难提出**再吃一碗饭**的要求, 他只能饥肠辘辘地看着我的父母和兄弟大声咀嚼。(余华《在细雨中呼喊》)

(21) 现在没人敢陪你下去, 我**再找一个人**, 真的不行, 我就陪你去! (中国农民调查)

(22) 迈克尔说, 他希望在新的一年里继续从事目前的工作, 其次是想**再要一个小孩**。(新华社 2004 年新闻稿)

จากตัวอย่าง (20) (21) และ (22) พบว่า โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ที่อยู่หลังคำกริยาส่วนใหญ่ ทำหน้าที่เป็นกรรมและคำบอกจำนวนที่อยู่ในโครงสร้างนี้ส่วนใหญ่ คือจำนวนตัวเลข“หนึ่ง” จากการวิเคราะห์ตัวอย่างประโยคข้างต้น ยืนยันได้ว่า คำกริยาวิเศษณ์ “再” กับโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) ที่อยู่ข้างหลังไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งโครงสร้างลักษณะนี้มีให้พบเห็นค่อนข้างมาก

3.2 又+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

คำกริยาวิเศษณ์ “又” หมายถึง “การซ้ำหรือการดำเนินต่อไป” ซึ่งใช้ในลักษณะที่ปรากฏอยู่จริง ตามข้อมูลที่มีการค้นพบ คำกริยาวิเศษณ์ “又” เชื่อมต่อโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) โดยตรงนั้นมีค่อนข้างน้อย แต่กลับพบว่า คำกริยาวิเศษณ์ “又” มักใช้ร่วมกับคำลักษณนามบอกเวลา หรือคำลักษณนามแสดงอาการ ตัวอย่างเช่น

(23) 他就手抄了长达 1200 余万字的文字资料，两个月写成初稿，又两个月改完二稿，又一个月改三稿，其间的困苦劳顿，艰辛竭蹶，令人望而生畏。（乔迈《张笑天“高产”之谜》）

(24) 在 2 年内，他多次被解雇，濒于破产，在冲动之下结婚后又两次离婚。（《大脑如何思维》）

ตัวอย่าง (23) และ (24) คำกริยาวิเศษณ์ “又” ทำหน้าที่ขยายคำลักษณนามบอกเวลาและคำลักษณนามแสดงอาการ แสดงถึงปริมาณมากเชิงอัตวิสัย หมายถึงการเพิ่มขึ้นของปริมาณ อย่างไรก็ตาม คำลักษณนามบอกเวลา และคำลักษณนามแสดงอาการไม่ใช่ประเด็นที่บทความฉบับนี้ต้องการศึกษา ดังนั้นบทความฉบับนี้จึงไม่ขอทำการค้นคว้าและอภิปรายในเนื้อหาส่วนนี้

นอกจากนี้ สิ่งที่ควรสังเกตคือ ตามข้อมูลจากคลังข้อมูลศูนย์วิจัยภาษาศาสตร์จีน มหาวิทยาลัยปักกิ่ง(CCL) ผู้เขียนพบว่า คำกริยาวิเศษณ์ “又” สามารถแทรกตรงกลางในรูปแบบการซ้ำ “一量一量” กลาย เป็นโครงสร้าง “一量又一量” โครงสร้างนี้มีให้พบเห็นค่อนข้างมาก แสดงถึงการซ้ำประเภทหนึ่ง ตัวเลขถูกจำกัดไว้เพียงแค่เลข “หนึ่ง” เท่านั้น ตัวอย่างเช่น

(25) 那些巨画虽然接待着一批又一批游客和学者，但仍深深地埋藏着自己身世的秘密。（《中国儿童百科全书》）

(26) 在鸦片战争以来的 100 年中，祖国多次遭到外敌入侵，山河遭受蹂躏。但在爱国主义的旗帜下，我国各族人民团结对外，奋起反抗，谱写了一篇又一篇英勇豪迈的伟大史诗。（《中国儿童百科全书》）

คำกริยาวิเศษณ์ “又” เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของการบอกถึงปริมาณเชิงอัตวิสัย การใช้ปริมาณที่คลุมเครือเพื่อแสดงถึงอัตวิสัยให้ปรากฏขึ้น ส่วนจะมีการซ้ำกี่ครั้งนั้นไม่อาจ

ทราบได้ แต่ “การซ้ำ” ในด้านความ หมายถึงปริมาณมาก หมายถึง การบ่งบอกถึงการเพิ่มปริมาณแบบหนึ่ง ดังนั้น ตัวอย่าง (25) และ (26) “一批又一批” และ “一篇又一篇” เป็นลักษณะการซ้ำของคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม ตรงกลางแทรกคำกริยาวิเศษณ์ “又” บ่งบอกถึงปริมาณมากเชิงอติวิสัยประเภทหนึ่ง และสามารถบ่งบอกถึงการเพิ่มขึ้นของปริมาณอีกรูปแบบหนึ่งด้วย

4. คำกริยาวิเศษณ์แสดงเวลา “已经”

4.1 已经+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)

《现代汉语词典》（第六版）และ 《现代汉语八百词》（ฉบับปรับปรุง）ได้อธิบายคำกริยาวิเศษณ์ “已经” ไว้ว่า “แสดงถึงการกระทำ การเปลี่ยนแปลงที่เสร็จสมบูรณ์หรือได้ทำให้ถึงระดับ ๆ หนึ่ง” โดยหนังสือ 《现代汉语八百词》（ฉบับปรับปรุง）ได้แบ่งวิธีใช้คำกริยาวิเศษณ์ “已经” ออกเป็น 5 ประเภท หนึ่งในนั้นมี “已经” + คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม” ซึ่งโครงสร้างนี้เป็นโครงสร้างที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา จากการค้นหาข้อมูลพบว่า คำกริยาวิเศษณ์ “已经” สามารถทำหน้าที่ขยายโครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนามโดยตรงได้ โดยส่วนใหญ่คำกริยาวิเศษณ์ “已经” ใช้ทำหน้าที่ขยายคำบอกจำนวน+คำลักษณนามแสดงเวลา และอายุ ตัวอย่างเช่น

（27）教师们已经三个月没有领到工资了。（1994 年人民日报）

（28）她一直在本土上学，而且我已经九个月没看见她了。（《没有钥匙的房间》）

（29）他当时已经七十六岁了。（读书）

（30）我现在已经八十岁的人了，想念儿子。（白炎《彦涵与一幅烈士画像》）

จากตัวอย่าง (27) และ (28) พบว่า “已经+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม” เป็นการแสดงถึงเวลา ตัวอย่าง (29) และ (30) พบว่า “已经+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม” เป็นการแสดงถึงอายุ

Ma Zhen (2007:131) ได้กล่าวไว้ว่า คำกริยาวิเศษณ์“已经”เมื่ออ่านออกเสียงเบา จะหมายถึงปริมาณมาก อีกทั้งยังหมายรวมถึงการทำให้ถึงจำนวนนั้นแล้ว ตัวอย่างเช่น

(31) 他已经五杯了。

จากตัวอย่าง (31) “已经五杯了” ได้บ่งบอกว่าได้ทำให้ถึงปริมาณ “五杯” ที่ตั้งไว้แล้ว ซึ่งแสดงถึงปริมาณมากเชิงอัตวิสัยประเภทหนึ่ง

5. สรุป

“只、就、才、再、又、已经” เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ที่มีนักวิชาการวิจัยกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อคำเหล่านี้อยู่ในโครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม)” จะทำให้โครงสร้างนี้มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายและการใช้บทความฉบับนี้ได้ทำการศึกษาคำกริยาวิเศษณ์เหล่านี้ที่ทำหน้าที่ขยาย โครงสร้าง “คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)” ผลที่ได้คือ “只、就、才+ คำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม)” ล้วนแสดงถึงปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย แต่หากหน้าคำกริยาวิเศษณ์ “只” เพิ่มคำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “不” กลับบ่งบอกถึงปริมาณมากเชิงอัตวิสัย นอกจากนี้หน้าคำกริยาวิเศษณ์ “就” ยังสามารถเพิ่มคำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “不” ได้เช่นกัน แต่โดยปกติจะพบในประโยคคำถาม ในที่นี้ 不+就+ โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม(+คำนาม) ไม่ได้มีความหมายปริมาณมากหรือปริมาณน้อยเชิงอัตวิสัย แต่กลับบอกถึงอารมณ์ไม่ไยดี ไม่สนใจของผู้พูด “再” + โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) และ “又” + โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) สามารถแบ่งเป็นปริมาณเชิงกววิสัยและปริมาณเชิงอัตวิสัย บางครั้งคำกริยาที่อยู่ในทั้งสองโครงสร้างนี้สามารถละได้ ประกอบเป็น “再” + โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม

(+คำนาม)และ “又” + โครงสร้างคำบอกจำนวน+คำลักษณนาม (+คำนาม) นอกจากนี้ “又” ยังสามารถประกอบเป็น “一量+又+一量” ซึ่งคำบอกจำนวนในโครงสร้างนี้จำกัดเพียงจำนวนตัวเลข “หนึ่ง” เท่านั้น